

Kutoka kwa Jabir bin Abdullah, Mwenyezi Mungu awe radhi nao, amesema:

- 1 Mtume wa Mwenyezi Mungu rehma na amani zimshukie alikuwa akitufundisha istikharah katika mambo yote, kama alivyokuwa akitufundisha Sura kutoka katika Qur'ani.
- 2 Anasema: "Ikiwa mmoja wenu anakusudia kufanya jambo, basi na aswali raka mbili zisizokuwa za faradhi.
- 3 Kisha aseme: Ewe Mwenyezi Mungu, nakuomba uweza kwa ujuzi wako na uwezo wako kupitia uwezo wako, na nakuomba fadhila zako kubwa. Wewe unaweza, na mimi siwezi, na Wewe unajua, na mimi sijui, na Wewe ni Mjuzi wa mambo yaliyo fichikana.
- 4 Ewe Mwenyezi Mungu, ikiwa unajua kwamba jambo hili ni bora kwangu katika dini yangu na maisha yangu, na mwisho wa jambo langu - au akasema: Duniani na Akhera, basi nikadirie, unifanyie wepesi, kisha ubariki kwa hilo.
- 5 Na ikiwa mnajua kwamba jambo hili ni shari kwangu katika dini yangu, na maisha yangu, na mwisho wa jambo langu, au akasema: Duniani na Akhera liondoshe kwangu mimi na uniepushe nalo.
- 6 Na kisha nikadirie kheri popote ilipo, kisha uniridhie.
- 7 Akasema: Na mtu ataje haja yake" ⁽¹⁾

1 Imepokewa na Al-Bukhari (1162).

Ayah

Amesema Mwenyezi Mungu mtukufu:

﴿Wewe unayajua yaliyomo ndani ya nafsi yangu, lakini mimi siyajui yaliyomo katika nafsi yako. Hakika Wewe ndiye Mjuzi mkubwa wa yaliyofichikana.﴾ [Al-Maaida: 116].

﴿Au nani yule anayemjibu mwenye shida pale anapomwomba, na akaiondoa dhiki, na akakufanyeni warithi wa ardhi? Je! Yupu mungu pamoja na Mwenyezi Mungu? Ni machache mnayoyazingatia.﴾ [An-Naml: 62]

Msimulizi

Ni: Jabir bin Abdullah bin Amr bin Haram Al-Ansari, kisha Al-Salami, Abu Abdullah. Alishuhudia Aqaba ya pili akiwa mdogo kabisa pamoja na baba yake. Alishuhudia Badr na Uhud, na akashuhudia Siffin akiwa na Ali bin Abi Talib Mwenyezi Mungu awe radhi naye alikuwa Mufti wa Madina katika zama zake, aliyefariki mwaka wa (78 AH) ⁽¹⁾

Muhtasari

Mtume Swalla Allaahu alayhi wa sallam alikuwa na shauku kubwa ya kuwafundisha Ummah wake dua ya istikhara, na kwamba nini wanapasswa kufanya ikiwa wamechanganyikiwa katika jambo fulani.

1 Tazama ifafanuzi wake katika: "Al-Isti'ab fi Ma'rifat al-Ashab" cha Ibn Abd al-Barr (1/ 219), "Asad al-Ghaba" cha Ibn al-Atheer (1/ 307), Siyar A'laam al-Nubala' cha al-Dhahabi (3/ 190).

Ufahamu

1

Mtume Rehema na Amani zimshukie anajishughulisha zaidi na kuufundisha umma wake jinsi ya kufanya istikhara ikiwa wamechanganyikiwa katika jambo la dunia, basi mtu akawa hajui nini afanye, au afanye hili au lile, Na Mtume, rehema na Amani zimshukie, alikuwa na shauku kubwa sana kuwahifadhisha dua hiyo kama alivyokuwa na shauku ya kuwafundisha surah kutoka katika Qur'an. Muislamu ana hitajio kubwa la kutaka uongofu kutoka kwa Mola wake, kama vile anavyohitajia Qur'an katika sala, mawaidha na miamala.

2

Iwapo mja anataka kuomba mwongozo kwa Mola wake Mlezi, ni lazima aswali rakaa mbili za sunnah ili kujikurubisha kwa Mwenyezi Mungu, kama maandalizi ya dua yake, na inategemewa kukubaliwa.

Hii inatumika kwa wanawake wasio na hedhi na nifasi. Endapo akiwa na hedhi au nifasi basi Istikhara yake itaishia kwenye dua tu.

3

Kisha anaomba dua ya Istikharah, ambayo ndani yake anamuomba Mola wake Mtukufu amchagulie. Yeye ndiye Mjuzi, Mjuzi wa yote, na anamuomba Mola wake Mlezi uwezo wa kufanya yaliyobora kwake. Yeye ndiye Mwenye nguvu, ambaye hashindwi na chochote, na awe na matumaini kwamba Mwenyezi Mungu atamjaalia wingi wa fadhila Zake, na kulitolea sababu hilo kwa ukweli kwamba Mola, Utukufu ni wake, ni Mjuzi zaidi. Mwenye uwezo, ujuzi, na hakuna kinachofichika Kwake.

4

Kisha humwomba Mola wake Mlezi aliye juu na kusema: Ewe Mola Mlezi, kama unajua jambo hili - na akataja shida yake. Kwa hiyo anasema: Kumwoa fulani, au kazi yangu katika kundi fulani na fulani, au shida nyingine - "ni bora kwangu katika dini yangu, maisha yangu, matokeo ya mambo yangu, duniani na Akhera yangu, basi nikadirie hilo, unibariki kwalo" Yaani nifanyie iwezekane, unifanyie wepesi ufaulu wake, na ubariki kwa ajili yangu.

5

"Na ikiwa unajua kwamba jambo hili ni baya kwangu katika Dini yangu, maisha yangu, na mwisho wa jambo langu, basi liondoe kwangu na uniepushe nalo." Yaani ikiwa ni ubaya katika dini yake, maisha yake, mustakabali wake na akhera yake, basi Mwenyezi Mungu humzuilia na wala hamjaalii. Bali anauondosha moyo katika kulipenda hilo na anakuwa halitamani.

6

Kisha niandikie yaliyomema katika mambo yangu popote yanapokuwa, kisha niridhishe na uliyoniandikia. Inaweza kuwa nzuri na mtu hajaridhika nayo, kwa hivyo anaishi kwa huzuni na masikitiko.

7

Muombaji lazima ataje haja yake katika dua yake. Anasema: Ee Mungu, ikiwa unajua kwamba ndoa yangu, kazi yangu, ununuzi wangu, uuzaji wangu, au vinginevyo.

Mafunzo

1

Mlinganiaji na muelimishaji waangalie kuwafundisha Waislamu wanayohitaji katika maisha yao ya kila siku; Na katika riziki za usafi, swala, saumu, na mfano wa hayo, na dua wanazozihitaji; Kama vile dhikri za asubuhi na jioni, adabu ya kula, kunywa, kuvaa, kuswali istikharah, kujinyima ili kuwasaidia watu na kadhalika.

2

Hakikisha unamwomba Mola wako Mlezi akuongoze katika mambo yako yote. Muislamu anahitaji sana kumuomba Mola wake amchagulie.

3

Usidharau jambo dogo au lisilo na maana. Tumia Istikharah katika kila jambo linalokutokea katika mambo usiojua mwisho wake na matokeo yake ni nini. Labda jambo dogo ambalo ulifanya uchaguzi usio sahihi, likakupa wasiwasi na shida, na Mtume, rehema na Amani zimshukie, alikuwa akiwafundisha maswahaba wake kuomba kwa kila jambo.

4

Maswahaba, Mwenyezi Mungu awawie radhi, walidumu katika kumuomba Mwenyezi Mungu Mtukufu katika kila jambo la maisha yao. kwa kufuata mfano wa Mtume, amani iwe juu yake; Huyu ni Abu Ayyub Al-Ansari, Mwenyezi Mungu awe radhi naye, anataka kuchumbia, basi Mtume rehema na amani ziwe juu yake, anamwambia: “Ficha uchumba kwanza, kisha tawadha, timiza udhuu wako, na usali kiasi alichokujaalia Mwenyezi Mungu, kisha umhimidi na umtukuze Mola wako Mlezi, kisha sema: Ewe Mwenyezi Mungu wewe ni muweza, na mimi siwezi, na wewe unajua, na mimi sijui, wewe ni mjuzi wa ghaibu. Ikiwa mimi kwa Fulani unamtaja kwa jina kuna kheri katika dini yangu, dunia na Akhera. Na kama kuna mtu mwingine ambaye ni bora kwangu katika Dini yangu, duniani na Akhera, basi nitimizie, au akasema: Nikadirie” ⁽¹⁾ Bali Mtume Swalla Allaahu alayhi wa sallam alipotaka kumuoza Zainab binti Jahsh, Mwenyezi Mungu amuwiye radhi, alisema: “Sifanyi chochote mpaka amri ya Mola wangu Mlezi” ⁽²⁾

5

Iwapo Muislamu anataka kuomba uwongofu kwa Mola wake Mlezi, basi ajikurubishe kwa Mola wake Mlezi kwa kuswali rakaa mbili, swala ya daraja la juu. Utangulizi wa Istikharah na ni karibu na kujibiwa dua

6

Tunajifunza kutokana na Hadithi kwamba Muislamu anatakiwa ajikurubishe kwa Mola wake kabla ya kusema shida yake kwa Mwenyezi Mungu Mtukufu; kama vile swala, sadaka, saumu, na kuamrisha mema na kukataza maovu.

7

Miongoni mwa adabu za swala ya istikharah ni mtu kuchagua muda wa kuswali na kuomba; kwa hivyo achague nyakati za karibu zaidi kujibiwa dua; Kama thuluthi ya mwisho ya usiku na alasiri ya Ijumaa, na kujiepusha na nyakati zilizoharamishwa, isipokuwa jambo analoliombea uwongofu halikubali kucheleweshwa na kuogopa kwamba litakosekana, basi atasali hata wakati uliokatazwa.

8

Usifanye haraka katika kuomba dua, bali anza dua yako kwa kumtukuzwa na kumsifu Mwenyezi Mungu Mtukufu; Mtume wa Mwenyezi Mungu Swalla Allaahu alayhi wa sallam alimsikia mtu akiomba dua wakati wa swala. Na hakumtaja Mwenyezi Mungu, wala hakumswalia Mtume Swalla Allaahu alayhi wa sallam, Mtume wa Mwenyezi Mungu Swalla Allaahu alayhi wa sallam akasema: “Amefanya haraka.” Kisha akamwita na kumwambia

1 Imesimuliwa na Ahmad (23994) na al-Tabarani katika al-Mu'jam al-Kabeer (3901).

2 Imepokewa na Muslim (1428).

yeye na wengineo: “Atapoomba mmoja wenu, na aanze kwa kumhimidi Mola wake Mlezi na kumsifu, kisha amswalie Mtume, baada ya hapo aombe anachokitaka.” ⁽¹⁾

9

Rejea kwa Mwenyezi Mungu kwa istikhara na dua; Yeye peke yake ndiye Mwenye uwezo, Mjuzi, anayejua siri na yaliyofichika, na wala hajuti mwenye kufanya istikhara.

10

Hakikisha kwamba jambo unalochagua kulifanya lina manufaa kwa dini yako kama linavyonufaisha maisha yako ya dunia. Asili ni kuendana na sharia.

11

Muombe Mola wako Mlezi aliye juu akujaalie wema kwa wepesi. Unaweza kukadiriwa wema na ukaupata kwa shida na tabu.

12

Omba Mungu akubariki katika kile unachoomba. Baraka ikiondolewa, uzuri unatoweka.

13

Ukimuomba Mwenyezi Mungu, basi fuata aliyoyaridhia kwako, na akufanyie wepesi njia zake, wala usifuate matamanio yako, usije ukapoteza istikhaarah yako bure.

14

Qadari za Mwenyezi Mungu ni zenye ufanisi; Ama mtalipwa kwayo, mtabarikiwa ndani yake, na itakuwa rahisi kwenu kulifanya, au mtalazimika kulifanya. Abdullah bin Umar Mwenyezi Mungu awe radhi nao amesema: “Mtu anamuomba Mwenyezi Mungu uongofu, naye humchagulia lililo bora, kisha humkasirikia Mola wake, basi haupiti muda mrefu anaona matokeo, na ikiwa amemchagua” ⁽²⁾

15

Usisahau katika dua zako kusema juu ya jambo ikiwa ni baya: “Niepushe nalo, na uliepushe nami” Mungu Mwenyezi anaweza kukuondolea jambo hilo hata kama moyo wako bado unalitamani, kwa hiyo unakuwa na huzuni kwamba halitatokea.

16

Jambo muhimu zaidi katika istikharah ni kumuomba Mwenyezi Mungu akukadirie kheri popote ilipo. Huenda ukasahau jambo la kheri ya dini yako na dunia yako, basi Mwenyezi Mungu Mtukufu atakukadiria bila ya istikhara wala maombi.

17

Muombe Mola wako Mlezi, alietakasika, akuridhie kwa aliyo kuandikieni. Kutosheka ni furaha na utulivu wa moyo, na ni wangapi wanaobadilika-badilika katika baraka za Mwenyezi Mungu, Atukuzwe na kuinuliwa, huku akiwa hana radhi nao na kuchukia!

18

Usimwonee haya Mola wako Mlezi, litukuzwe jina lake kwa kumtaja jambo unaloomba istikhara, likiwa ni dogo au kubwa. Yeye, Utukufu ni Wake, anapenda mja Wake aitumie na kukimbilia Kwake katika dogo na kubwa.

Amesema mshairi:

*Huwenda, jambo unaloliogopa = likakupeleka
kwenye jambo unalolipenda*

*Na huwenda Mazuri yaliyofichwa = yakawa na
kasoro ndani yake.*

1 Imepokewa na Ahmad (23937), Abu Dawood (1481), na Al-Tirmidhiy (3476).

2 “Shifa’ al-Aleel” cha Ibn al-Qayyim (uk. 94).

